

	<p style="text-align: center;"><b>СИЛАБУС</b>  <b>НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>  <b>«ОСНОВИ КЕРУВАННЯ</b>  <b>СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ</b>  <b>ТЕХНІКОЮ ТА ПРАВИЛА</b>  <b>ДОРОЖНЬОГО РУХУ»</b></p> <p><b>Рівень вищої освіти:</b> Перший (бакалаврський)  <b>Спеціальність:</b> <u>G11 Машинобудування</u>  <b>Рік навчання:</b> <u>2-й, семестр 3-й</u>  <b>Кількість кредитів ECTS:</b> <u>5 кредитів</u>  <b>Назва кафедри:</b> <u>Інженерної механіки та технологічних процесів в АПК</u>  <b>Мова викладання:</b> <u>українська</u></p>
<b>Лектор курсу</b>	<b>асистент Єленич Анатолій Павлович</b>
<b>Контактна інформація лектора (e-mail)</b>	<u><a href="mailto:yelenych@vsau.vin.ua">yelenych@vsau.vin.ua</a></u>

### **ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Навчальна дисципліна «Основи керування сільськогосподарської технікою та правила дорожнього руху» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекцій практичні – 26 год., заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

#### **Призначення навчальної дисципліни.**

Освітня компонента «Основи керування сільськогосподарської технікою та правила дорожнього руху» дозволить здобувачам отримати знання та вміння із керування різною сільськогосподарською технікою (тракторами, комбайнами), підготовки до роботи машин, ефективного і правильного використання органів керування під час роботи на різній техніці та при різних умовах її експлуатації, основних тем правил дорожнього руху та основ безпечного керування транспортними засобами.

## **Мета вивчення навчальної дисципліни**

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо підвищення інженерного рівня у майбутніх фахівців шляхом засвоєння основ теоретичних знань і практичних навичок з керування тракторами та сільськогосподарською технікою. Опанування здобувачами основних теоретичних і практичних положень, на яких базується принцип організації і регулювання дорожнього руху в Україні.

Вивчення дисципліни має практичне спрямування з врахуванням умов майбутнього використання фахівців.

## **Завдання вивчення дисципліни**

Вивчення курсу «Основи керування сільськогосподарською технікою та правила дорожнього руху» передбачає здобувачів вищої освіти виконання наступних завдань: теоретична та практична підготовка; самостійно виявляти передбачені конструкцією технічні можливості тракторів та комбайнів, які можуть бути повністю використані тільки при відмінному засвоєнні і раціональному застосуванні кваліфікаційних прийомів керування машинами в різних умовах; аналізувати помилки, які часто допускають водії під час керування автотранспортним засобом; засвоєння основних положень та тем з правил дорожнього руху; ефективно застосування знань з безпеки дорожнього руху.

## **ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

*Інтегральна компетентність (ІК):*

Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

*Загальні компетентності (ЗК):*

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

*Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):*

ФК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

## ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

*Програмні результати навчання (ПРН):*

ПРН3. Знати і розуміти системи автоматичного керування об'єктами та процесами галузевого машинобудування, мати навички їх практичного використання.

ПРН4. Здійснювати інженерні розрахунки для вирішення складних задач і практичних проблем у галузевому машинобудуванні.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

### ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Органи керування, контрольно-вимірювальні прилади тракторів.	2	2	8
2	Підготовка до роботи трактора.	2	2	8
3	Підготовка до пуску, пуск і зупинка двигунів.	2	2	8
4	Основні прийоми керування трактором під час його руху.	2	2	8
5	Використання робочого обладнання трактора.	2	2	8
6	Керування тракторними транспортними агрегатами. Контролювання технічного стану трактора під час його руху.	2	2	8
7	Загальна будова комбайнів, технологічні схеми їх роботи. Правила і прийоми користування органами керування комбайнів.	2	2	8
8	Підготовка до роботи самохідних комбайнів.	2	2	8
9	Керування самохідними комбайнами і робота на них. Дорожні знаки, їх характеристика.	2	2	8
10	Дорожня розмітка та її характеристика. Регулювання дорожнього руху. Швидкість руху.	2	2	8
11	Обгін транспортних засобів. Зупинка та стоянка транспортних засобів. Проїзд перехресть.	2	2	8
12	Буксирування транспортних засобів. Перевезення пасажирів та вантажів.	4	2	12

№	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість
	Технічний стан транспортних засобів.			
<b>Разом</b>		<b>26</b>	<b>24</b>	<b>100</b>

### Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

### Види самостійної роботи

№з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	28	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, вирішення ситуаційних задач, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	28	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт заходів	24	2 рази на семестр	Тестування
<b>Разом</b>		<b>100</b>		

## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Основна література

1. Анісімов В.Ф., Рябошапка В. Б., Єленич А. П. Модернізація конструкції системи сумішоутворення і паливоподачі тракторних дизелів для роботи на біопаливі. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2020. № 4 (111). С. 13. DOI: 10.37128/2520-6168-2020-4-16
2. Білоус В. М. Основи керування сільськогосподарською технікою: навч. посіб. Вінниця: ВНАУ, 2018. 320 с.
3. Бугар О. ПДР 2021 з коментарями. Сучасна система підготовки водіїв. Моноліт, 2021. 220 с.
4. Гончарук О. П. Правила дорожнього руху для аграріїв: метод. рекомендації. Вінниця: ВНАУ, 2019. 150 с.
5. Демченко Л. С. Безпека дорожнього руху в аграрному секторі: навч. посіб. Вінниця: ВНАУ, 2020. 200 с.
6. Євтушенко М. І. Трактори та автомобілі: основи експлуатації. Київ: Урожай, 2017. 250 с.
7. Єленич А.П. Ємчик В.В. Особливості конструкції тракторів сільськогосподарського призначення компанії CASE. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2023. № 1 (120). С. 29-39. DOI: 10.37128/2520-6168-2023-1-4
8. Єленич А.П. Конструктивні особливості тракторів компанії Massey Ferguson. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2023. № 3 (122). С. 71-81.
9. Захарченко П. О. Техніка безпеки при роботі з сільськогосподарськими машинами. Харків: Основа, 2016. 180 с.
10. Іванов С. К. Основи керування тракторами та комбайнами. Львів: Світ, 2019. 220 с.
11. Коваленко Т. В. Правила дорожнього руху: офіційний текст з коментарями. Київ: Алерта, 2021. 300 с.
12. Тести з ПДР 2021. Для складання іспитів за всіма категоріями. Моноліт, 2020. 288 с.
13. Фоменко О., Гусар В., Раціборинський Б. Книга Правила дорожнього руху України 2021. Автошкола. Коментар у малюнках. Укрспецвидав, 2021. 112 с.

### Додаткова література

1. Гайдамак О. Л. Методичні вказівки до виконання практичних робіт та самостійної роботи з дисципліни «Інформаційні технології в системах керування» Вінниця, РВВ ВНАУ: 2024 р. 108 с.
2. Лисенко О. Г. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Основи керування сільськогосподарською технікою». Вінниця: ВНАУ, 2018. 75 с.

3. Мельник І. В. Організація дорожнього руху в аграрному виробництві: метод. рекомендації. Вінниця: ВНАУ, 2019. 85 с.
4. Назаренко Ю. А. Сучасні технології керування сільськогосподарською технікою. Одеса: Аграрна освіта, 2017. 190 с.
5. Олійник В. П. Основи безпеки дорожнього руху: навч. посіб. Вінниця: ВНАУ, 2020. 160 с.
6. Петренко Д. М. Експлуатація сільськогосподарських машин: метод. вказівки. Вінниця: ВНАУ, 2018. 90 с.
7. Романюк А. О. Правила дорожнього руху для сільськогосподарської техніки: метод. рекомендації. Вінниця: ВНАУ, 2019. 80 с.
8. Рябошапка В.Б., Єленіч А. П. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни для здобувачів вищої освіти першого бакалаврського освітнього рівня інженерно-технологічного факультету галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 208 "Агроінженерія". Вінниця: ВНАУ, 2024.152 с.
9. Сидоренко Л. М. Технічне обслуговування тракторів і комбайнів. Дніпро: Аграрна наука, 2016. 210 с.
10. Ткачук М. С. Основи керування сільськогосподарськими транспортними засобами. Вінниця: ВНАУ, 2021. 130 с.
11. Устименко Р. В. Безпека дорожнього руху в сільському господарстві: метод. вказівки. Вінниця: ВНАУ, 2018. 95 с.

### **Інформаційні ресурси**

1. Пошук наукової літератури за різними галузями знань та різними джерелами. URL: <https://scholar.google.com.ua/>
2. Курси технічного напрямку Udacity. URL: [www.udacity.com](http://www.udacity.com)
3. Платформа по курсам технічного напрямку. URL: <https://www.coursera.org/>
4. Система пошуку у відкритих архівах України. URL: <https://oai.org.ua/>
5. Глобальна наукова пошукова система, яка здійснює пошук інформації по національних та міжнародних наукових базах даних та порталах. URL: <https://www.icsti.org/>
6. Бібліотека BASE університету Білефельд (Німеччина). URL: <https://www.base-search.net/>

### **СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної

роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

### Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
<b>Атестація 1</b>		
1	Участь у дискусії на практичних заняттях	10
2	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
3	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	<b>Всього за атестацію 1</b>	<b>30</b>
<b>Атестація 2</b>		
6	Участь у дискусії на практичних заняттях	10
7	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
8	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	<b>Всього за атестацію 2</b>	<b>30</b>
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	<b>10</b>
	<b>Підсумкове тестування</b>	<b>30</b>
	<b>Разом</b>	<b>100</b>

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

### **Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу**

<b>Сума балів за всі види навчальної діяльності</b>	<b>Оцінка ECTS</b>	<b>Оцінка за національною шкалою для заліку</b>
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни